herpy

GEKKOER

Cape York pad-tail gecko

Pseudothecadactylus australis

En stor, nataktiv trægekko fra Cape York-halvøen og Torresstrædets øer i det nordligste Australien. Arten holdes sjældent, og der findes meget lidt viden om pasningen, så vejledningen bygger på klimaet i udbredelsesområdet og på nære slægtninge.

Familie: Diplodactylidae Tidligere navn: *Thecadactylus australis; Torresia australis; Rhacodactylus australis*

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**20-25 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**10-15 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Savanne og regnskov**
Sværhedsgrad	**Ekspert**

PASNING

Min. terrarie	**60 × 60 × 120 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**25-29 °C**
Hotspot	**29-31 °C**
Temperatur, nat	**22-25 °C**
Luftfugtighed	**60-85 %**
UVB	**Valgfri**
Kost	**Insekter**
Holdes	**Enkeltvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**1-2 æg**
Inkubation	**70-120 dage** ved 24-28 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten står hverken på CITES eller i EU's forordning om handel med vilde dyr, så der kræves ingen særlige tilladelser. Dyrevelfærdslovens almindelige krav gælder. Australien tillader ikke eksport af vilde krybdyr, så dyr i handlen er opdrættet i fangenskab.

Om arten

Pseudothecadactylus australis er en stor, nataktiv gekko med stærkt udvidede tæer, der har to rækker tværgående hæftelameller på undersiden, lodrette pupiller og en hale med en hæftepude under spidsen. Snude og pande er dækket af grove, ru knuder, mens ryggen har store, flade skæl, der ligger tæt op ad hinanden.

Arten blev beskrevet i 1877 af Albert Günther som *Thecadactylus australis* ud fra dyr fra Torresstrædets øer. Den blev i 1934 flyttet til slægten *Torresia*, men navnet var allerede brugt om en fiskeslægt, så slægten fik i 1936 navnet *Pseudothecadactylus*, "den falske *Thecadactylus*". Arten har også været ført som *Rhacodactylus australis*, fordi den er i nær familie med de store gekkoer fra Ny Kaledonien.

Slægten har tre arter, som alle lever i Australien. *Pseudothecadactylus lindneri* og *Pseudothecadactylus cavaticus* lever på klipper og i huler, mens *P. australis* er den eneste, der lever i træer.

Størrelsen er ikke sikkert dokumenteret. *Pseudothecadactylus lindneri* måler omkring 10 cm fra snude til kloak, og den samlede længde med hale er for *P. australis* formentlig 20-25 cm. Vægten er ikke dokumenteret. Halen kan smides og vokser ud igen, men ikke i samme form.

Arten er sjælden i fangenskab. Australien tillader ikke eksport af vilde krybdyr, så dyr uden for Australien er opdrættet i fangenskab.

Udbredelse og levested

Pseudothecadactylus australis findes kun i det nordlige Australien: på Cape York-halvøen i Queensland, mod syd til omkring 15-16° sydlig bredde, og på øerne i Torresstrædet mellem Australien og Ny Guinea. Torresstrædets øer er artens typelokalitet.

Præcise lokaliteter og bestandstal er kun groft kendt. Enkelte fund uden for området stammer fra dyr i fangenskab eller fejlregistreringer.

> **Oprindelig udbredelse:** Australien.

LEVESTED

Arten er trælevende og nataktiv og findes i både lukket regnskov og åben skov. Om dagen gemmer den sig formentlig i hulheder i træer og bag løs bark, og om natten søger den føde på stammer og grene. Mere detaljeret viden om levestedet er ikke dokumenteret.

Klimaet på den nordlige del af Cape York er tropisk med en tydelig regntid fra omkring december til april og en tørtid resten af året. Temperaturen ligger året rundt typisk mellem 22 og 32 °C, og luftfugtigheden er høj i regntiden og lavere i tørtiden. Det er det mønster, terrariet skal efterligne.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation

Pasning

TERRARIET

Der findes kun meget lidt viden om pasningen af *Pseudothecadactylus australis*. Vejledningen bygger på klimaet i udbredelsesområdet, dyrets størrelse og den trælevende levevis. *Oedura castelnaui* lever i samme område og har samme krav til klimaet, og de nære slægtninge *Rhacodactylus leachianus* og *Correlophus ciliatus* fra Ny Kaledonien er langt bedre kendt og kan bruges som sammenligning for indretningen.

Et voksent dyr skal have et højt terrarie på mindst 60 × 60 × 120 cm (længde × bredde × højde). Højden er vigtigere end gulvarealet, fordi arten lever i træer.

Indret med tykke grene i forskellige vinkler, korkrør og korkbark i flere højder og planter med store blade, som giver skjul og holder på fugten. Lad der være fri klatreplads mellem grenene. Bunden skal være en fugtig blanding af kokosmuld og jord uden gødning. Sørg for god ventilation med net både foroven og forneden.

TEMPERATUR

Tallene er skønnet ud fra klimaet i udbredelsesområdet. Om dagen skal der være 25-29 °C og om natten 22-25 °C. Et lille område foroven må gerne nå 29-31 °C. Temperaturen må ikke komme over 32 °C i længere tid.

I de fleste danske stuer er der brug for ekstra varme. En varmepære med lav effekt eller en varmemåtte på siden, styret af en termostat, er nok. Mål altid med et digitalt termometer både foroven og forneden.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal ligge på 60-85 %. Spray terrariet grundigt om aftenen, så den stiger mod 85 %, og lad den falde i løbet af dagen, så bunden og grenene kan tørre op. Konstant våde forhold giver mug og hudproblemer.

Dyret drikker dråber fra blade og ruder. Stil desuden en lav skål med friskt vand, som skiftes dagligt. Et hygrometer viser, om rytmen holder.

LYS OG UVB

Arten er nataktiv og skal ikke have stærkt lys. Et svagt UVB-lys til skyggedyr (Ferguson-zone 1) er valgfrit, men et sikkert supplement, når foderet ikke indeholder meget D3-vitamin. Monter røret over den ene side af terrariet, så der altid er skygge i resten.

Hav lyset tændt 12 timer i døgnet året rundt, styret af et tænd-sluk-ur, svarende til dagslængden i det nordlige Australien. Om natten skal der være mørkt; brug ikke farvet natlys.

Læs mere: Lys og UVB Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

FODER

Kosten er ikke dokumenteret for *Pseudothecadactylus australis*. Insekter er det sikre grundfoder, ligesom hos andre store, nataktive gekkoer.

Giv voksne dyr store insekter som fårekyllinger, græshopper og dubia-kakerlakker 2-3 gange om ugen. Pudr dem med kalk med D3-vitamin, og brug en multivitamin ved hver anden eller tredje fodring. Insekterne skal være mindre end afstanden mellem dyrets øjne. Ungdyr fodres hver anden dag med mindre insekter.

En færdigblandet pulverkost til frugtædende gekkoer kan tilbydes som supplement, men om arten tager imod den, er ikke dokumenteret.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Adfærden i fangenskab er ikke dokumenteret. En bange gekko kan smide halen, så hold håndtering på et minimum, og tag aldrig fat i halen.

Om flere dyr kan holdes sammen, er heller ikke dokumenteret. Hold derfor voksne dyr enkeltvis.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Alder og vægt ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret for *Pseudothecadactylus australis*. Hos de nære slægtninge fra Ny Kaledonien går der fra godt et år til flere år. Hannen har en trekantet gruppe porer foran kloakken og en tydelig bule ved halens rod; hunnen mangler porerne.

PARRING

Parringen er ikke beskrevet i fangenskab. Sæt hannen til hunnen i hendes terrarie, og hold øje med dem de første nætter. Parringssæson og behov for en kølig hvileperiode er ikke dokumenteret; i udbredelsesområdet skifter årstiderne først og fremmest mellem regn og tørke.

ÆGLÆGNING OG KULD

Arten lægger æg. Gekkoer i familien Diplodactylidae lægger normalt to bløde æg pr. kuld, og det gælder formentlig også her. Antal kuld pr. år er ikke dokumenteret. Stil en æglægningskasse med fugtig sphagnum eller kokosmuld i terrariet, så hunnen kan grave æggene ned.

INKUBATION

Inkubationstid og -temperatur er ikke dokumenteret for arten. Tallene i faktaboksen er et skøn ud fra nære slægtninge som *Correlophus ciliatus* og *Rhacodactylus leachianus*. Læg æggene i fugtig perlite eller vermiculite ved 24-28 °C uden at vende dem, og hold temperaturen under 29 °C.

OPDRÆT AF UNGER

Opdræt af *Pseudothecadactylus australis* er ikke dokumenteret. Unger af store gekkoer holdes enkeltvis i en lille faunaboks med køkkenrulle, et fugtigt skjul og en gren og forstøves dagligt. De lever af blommesækken de første dage og tilbydes derefter små insekter pudret med kalk og D3-vitamin.

Sundhed og typiske fejl

Sygdomme er ikke dokumenteret for arten, men de typiske fejl hos store trælevende gekkoer gælder også her:

- For lav temperatur eller for tør luft, som giver dårlig hudskift og appetitløshed.
- For lidt kalk og D3-vitamin, som giver bløde kæber og krumme lemmer. Pudr insekterne.
- Konstant våd bund og dårlig ventilation, som giver svamp og mug.
- Hudrester på tæer og halespids. Giv et fugtigt skjul.

- Tabt hale efter håndtering. Den vokser ud igen, men ikke i samme form.

Søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret taber sig, ikke spiser i flere uger eller ser slapt ud.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.